

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/44/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116215526
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6116215526.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky X. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, XXX XX G. G., v konaní zastúpenej Lion Law Partners s.r.o. so sídlom Komenského 14A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 862 461, a otca Y. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. 8, XXX XX I. X-I., v konaní zastúpeného JUDr. Michaelou Kajabovou, advokátkou so sídlom Budovateľská 2, 821 08 Bratislava, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky aj otca proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 36P/187/2016-182 zo dňa 15.06.2017, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že otec je oprávnený dočasne sa sťkať s maloletým dieťaťom každý pondelok a stredu od 15.00 hod do 18.00 hod, každý piatok od 15.00 hod do soboty do 18.00 hod s tým, že maloleté dieťa v stanovený čas pred bytom matky prevezme i odovzdá.

II. Matka j e povinná maloleté dieťa v stanovený čas otcovi pred svojím bytom odovzdať i prevziať, dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a tento mu umožniť.

III. V prevyšujúcej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

IV. Týmto dochádza ku zmene uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016 - 77 zo dňa 30.09.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 CoP 77/2016 - 108 zo dňa 20.12.2016.

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), § 325 ods. 1, 2 písm.d/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zmenil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016-77 z 30.09.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 CoP 77/2016 - 108 z 20.12.2016, v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom každú sobotu tak, že otec je dočasne oprávnený stretávať sa s maloletým každú sobotu od 14.00 hod do 18.30 hod (prvý výrok), vo zvyšnej časti ponechal uznesenie nedotknuté (druhý výrok), a vo zvyšnom rozsahu návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (tretí výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že na okresnom súde prebieha na základe návrhu matky konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Medzi rodičmi maloletého nie je spor ohľadom jeho zverenia do osobnej starostlivosti matky, ani sumy výživného, ktorou má otec povinnosť prispievať na jeho výživu. Sporným je rozsah styku otca s maloletým, ako aj otázka zastupovania a spravovanie jeho majetku. V priebehu konania okresný súd neodkladným opatrením na návrh otca upravil dočasne jeho styk s maloletým na každý pondelok, stredu a sobotu od 15.00 hod do 18.00

hod (uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016 - 77 zo dňa 30.09.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoP 77/2016 - 108 z 20.12.2016). Krajský súd zmenil rozhodnutie okresného súdu, pokiaľ ide o rozsah úpravy styku z dvoch na 3 hodiny 3-krát týždenne, vzhľadom na trávenie styku otca s dieťaťom v detskom centre a potrebu presunutia sa doň a späť v rámci vymedzeného času. Rozsah otcom navrhovaného stretávania v sobotu od 9.00 hod do 18.00 hod nepovažoval ani krajský súd za súladný so záujmom maloletého, s režimom jeho kojenia počas dňa, ktoré predstavuje cennú možnosť podpory zdravia dieťaťa. Odvolací súd súčasne poukázal na dočasnosť neodkladného opatrenia, čo nevylučuje inú úpravu styku v prípade, že sa zmenia okolnosti, keď je predpoklad, že dieťa nebude v budúcnosti vôbec kojené.

Matka počas konania vo veci samej navrhla upraviť stretávanie otca s maloletým aj na sobotu, ale len každú párnú, od 14.00 hod do 18.30 hod. Otec žiada, aby maloletý u neho každý týždeň od piatku od 15.00 hod aj prespával a to do soboty do 18.00 hod. Okrem toho žiadal úpravu styku aj počas vianočných sviatkov. Matka na pojednávaní, ako aj v pohovore pred opatrovníkom dňa 30.03.2017 odôvodňovala svoje odmietanie prespávania dieťaťa u otca jeho útlým vekom, kojením, jej celodennou starostlivosťou oň, citovou naviazanosťou na ňu, v dôsledku čoho by bolo pred neho odlúčenie od nej viac ako na pár hodín stresujúce. Intervaly kojenia nemá presne stanovené, kojí, keď si to dieťa vyžaduje. Aj keď chcela dať otcovi dieťa počas vianočných sviatkov na celý deň, nemyslí si, že by to bolo v prospech dieťaťa. Dieťa spáva väčšinou od 11.00 hod cca 2 a pol hodiny, do 13.30 hod.

Opatrovník maloletého dieťaťa navrhol upraviť styk maloletého s otcom s prihliadnutím na útlý vek dieťaťa, jeho denný režim a tiež skutočnosť, že je kojené.

Uznesením č. k. 36P/187/2016-164 z 25.05.2017 súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, poradenská psychológia za účelom posúdenia rozsahu, v akom je styk otca s maloletým v súlade s jeho záujmom, s prihliadnutím na jeho vek, kojenie a vzdialenosť od bydliska otca, porovnávajúc význam kojenia pre maloletého v tomto veku, vrátane jeho prerušenia po dobu 24 hodín 1-krát do týždňa, s dopadom jeho stretávania s otcom v jeho domácnosti po túto dobu.

Návrhom zo dňa 08.06.2017 navrhol otec nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd upraviť jeho stretávanie s dieťaťom na každý kalendárny týždeň v pondelok od 15.00 hod do 18.00 hod, v stredu od 15.00 hod do 18.00 hod s tým, že maloleté dieťa vyzdvihne a vráti matke v mieste jej bydliska. Žiadal upraviť styk na každý kalendárny týždeň od piatku od 15.00 hod do soboty do 18.00 hod s tým, že maloleté dieťa si vyzdvihne a odovzdá matke v mieste svojho bydliska. Týmto by došlo ku zmene uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016 - 77 z 30.09.2016 v znení uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoP 77/2016 - 108 z 20.12.2016 v časti úpravy styku otca s maloletým v dňoch pondelok, streda a sobota od 15.00 hod do 18.00 hod. Svoj návrh odôvodnil uplynutím doby dlhšej ako 8 mesiacov od vydania neodkladného opatrenia, upravujúceho jeho styk s maloletým, za ktorú došlo ku zmene pomerov, vytvárajúcich priestor pre ďalšie rozšírenie ich styku. Podľa vyjadrenia niekdajšej pediatričky maloletého, MUDr. N. A., odstavenie maloletého od dojčenia na dobu 24 hodín nepredstavuje pre neho žiadne zdravotné riziko. Poradenská psychologička S.. M. Q. potvrdila, že v tomto štádiu má otec k maloletému vytvorený pozitívny vzťah a naopak. Maloletý bez ťažkosti zvláda niekoľkohodinové stretnutie s inou blízkou osobou, ktorou je evidentne otec. Po psychickej stránke je pripravený zvládnuť odlúčenie od matky aj na dlhšiu dobu napr. na deň a noc. Z jej správy vyplýva naliehavosť potreby rozšírenia styku otca s maloletým, pretože je potrebné vytvárať väčšie možnosti priestoru styku otca s maloletým aj v jeho domácnosti, pretože v opačnom prípade môže dôjsť k narušeniu ich vzťahu. Bezproblémový vzťah otca k maloletému potvrdzuje v čestnom vyhlásení aj S.. D. I. zo súkromného detského centra Gombička v Banskej Bystrici, kde trávi otec čas s maloletým v období jesene, zimy aj jari. Za súčasnej úpravy styku nie je možné kvalitatívne rozvíjať rodičovský vzťah otca k dieťaťu; matke sa takýmto spôsobom umožňuje zavŕšiť úplné vypudenie otca zo života dieťaťa, o čom svedčí aj nedávne zastrašovanie, verbálne a fyzické útoky starej matky voči otcovi pri preberaní dieťaťa, vracanie a teatrálné vyhadzovanie vecí, darovaných synovi otcom, matkina výmena detskej lekárky po tom, čo táto informovala otca o zdravotnom stave dieťaťa. Pre zdravý vývoj dieťaťa je dôležitý kontakt s obidvomi rodičmi, teda aj rozvíjanie a stabilizovanie vzťahu s otcom v jeho rodinnom prostredí. Je tým daný aj záujem maloletého na rozšírení styku s otcom. K návrhu otec pripojil fotokópiu čestného prehlásenia S.. D. I. z 05.06.2017 o tom, že otec sa po dobu svojho stretávania s maloletým v detskom centre Gombička vždy príkladne venoval synovi, ona nebola svedkom situácie, ktorú by otec nezvládol, alebo by si nevedel poradiť. Vzťah maloletého k otcovi je veľmi pozitívny, bol vždy spokojný v otcovej prítomnosti a bez prejavov akéhokoľvek stresu, paniky a nervozity.

Súd mal v konaní osvedčené, že maloletý sa nachádza so súhlasom otca v osobnej starostlivosti matky, s ktorou nežil v spoločnej domácnosti. Jeho styk so synom je súdom upravený na 3-krát po

3 hodiny do týždňa, čo otcovi neumožňuje kvalitatívny rozvoj svojho rodičovského vzťahu k synovi, stretnutia sú vzhľadom na vzdialenosť bydliska otca realizované mimo jeho domácnosti, prevažne v detských centrách, čo môže narušiť ich vzájomný vzťah. Súd nespochybňuje právo otca na styk s dieťaťom v širšom rozsahu, potrebu rozvíjania ich vzájomného vzťahu a jeho stabilizáciu aj v domácnosti otca, predovšetkým za situácie, keď majú spolu dobrý vzťah, majú sa radi, maloletý otca prijíma a teší sa na neho, ani jeho schopnosť postarať sa o dieťa. Tento rozsah musí byť ale zároveň v prvom rade v súlade so záujmom maloletého. Za danej situácie, keď doba, po ktorú je maloletý schopný zvládnuť po psychickej aj fyzickej stránke odlúčenie od matky v prítomnosti otca, je predmetom nariadeného znaleckého dokazovania, nemôže súd urobiť záver, hoci dočasný, v neodkladnom opatrení, že stretávanie s otcom na dobu dlhšiu než 24 hodín by bolo v súlade so záujmom maloletého. Avšak, vychádzajúc z návrhu matky na úpravu styku otca so synom v sobotu v čase od 14.00 hod do 18.30 hod, ktorý korešponduje s jeho denným režimom, upravil súd styk otca s maloletým v rozsahu nielen každú párnú sobotu, ako to navrhovala matka, ale na každú sobotu, vzhľadom na priznanie kratšieho rozsahu navrhovaného otcom. Zohľadňujúc vek dieťaťa a vzdialenosť bydliska otca, súd zamietol návrh otca, aj pokiaľ ide o miesto vyzdvihnutia maloletého a jeho odovzdanie matke v sobotu (otec navrhoval svoje bydlisko), ale ponechal povinnosť prevziať aj odovzdať dieťa otcom v bydlisku matky. Týmto súd pri použití § 121 C.m.p. zmenil svoje predchádzajúce rozhodnutie o neodkladnom opatrení z 30.09.2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu z 20.12.2016 v časti úpravy styku otca s maloletým počas každej soboty, a vo zvyšnej časti (každý pondelok a streda od 15.00 hod do 18.00 hod oprávnenie otca si dieťa prevziať a povinnosť matky dieťa odovzdať a na styk pripraviť) ponechal rozhodnutie nedotknuté.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala včas odvolanie matka. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu zmenil a upravil styk otca s maloletým dieťaťom na každú párnú sobotu od 14.00 hod do 18.30 hod. Súd pri vydávaní neodkladného opatrenia nedostačujúce a nesprávne vyhodnotil potreby maloletého. Vydané uznesenie nie je v súlade s odôvodnenými záujmami dieťaťa. Opätovne poukázala na útlý vek maloletého a silnú citovú väzbu na ňu. Matka v súčasnosti zabezpečuje nepretržitú osobnú starostlivosť o maloletého, kojí ho. Maloletý má vybudovaný stabilný denný režim, pričom v jeho veku je nevyhnutné, aby sa dodržiavali vytvorené rituály a pravidelný rozvrh dňa. Ďalšie predlžovanie času styku otca s maloletým je nevhodné práve z dôvodu ďalšieho narušenia denného režimu dieťaťa. Ona súhlasí s postupným predlžovaním styku maloletého s otcom, ktoré však musí prebiehať citlivo, v závislosti od veku a potrieb dieťaťa. Ďalšie predlžovanie styku v tomto období nie je odôvodnené a žiaduce. Vzhľadom na útlý vek dieťaťa (18 mesiacov) je pritom už súčasná úprava styku otca s maloletým dostatočná. Otec má možnosť s maloletým sa stretávať 3-krát do týždňa, čo mu nepochybne poskytuje dostatočné možnosti na budovanie vzťahu s maloletým. Ďalšie rozširovanie styku a narušanie zaužívaného režimu maloletého sleduje výlučne záujmy otca, nijakým spôsobom neprispieva k vývoju maloletého. Matka má záujem tráviť s maloletým aj spoločné víkendy a zabezpečovať mu rozmanitý program a aktivity, ktoré prispievajú k jeho všestrannému vývoju a vývinu. Napadnutým uznesením upravená forma styku však fakticky vylučuje, aby si matka s maloletým naplánovala akýkoľvek celovíkendový program, čo je v konečnom dôsledku v rozpore so záujmami dieťaťa. Z tohto pohľadu je podľa názoru matky postačujúce, aby sa otec s maloletým stretával každú párnú sobotu v časoch určených uznesením. Takáto forma styku je intenzívna a vytvára otcovi primeraný priestor na budovanie vzťahu s dieťaťom. Matke tiež vytvára priestor, aby počas nepárnych víkendov trávila s maloletým čas a to v rámci rozmanitých aktivít, ktoré objektívne nie je možné realizovať v priebehu pracovného týždňa, prípadne len v mieste trvalého bydliska maloletého. Neodkladným opatrením upravený styk však tieto možnosti značne limituje, keď matke neumožňuje plánovanie víkendových aktivít a podporuje skôr stereotypné trávenie voľného času. Keďže dieťa je vždy potrebné na styk s otcom vopred pripraviť, matka by s maloletým počas sobôt nemohla tráviť takmer žiadny čas, pretože je nevyhnutné, aby dieťa otcovi nielen odovzdala, ale pred tým zabezpečila aj jeho kojenie a pravidelný spánok. Ak by otec bol povinný odovzdať dieťa matke až o 18.30 hod, po tomto čase by už bolo nevyhnutné dieťa opäť pripraviť na spánok, a teda s ním nebude možné realizovať žiadne spoločné aktivity.

Otec v Banskej Bystrici nemá vytvorené zázemie na trávenie spoločného času s maloletým, nemá tu prenajatý byt, ani žiadny iný priestor, kde by sa s maloletým mohol zdržiavať. Aj z tohto pohľadu má matka vytvorené lepšie podmienky na to, aby v prípade voľných víkendov zabezpečila maloletému taký program, ktorý bude rešpektovať jeho denný režim, návyky a potreby a zároveň bude aj dostatočne rozmanitý.

Otec nijako nepreukázal, žeby došlo ku takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala úpravu styku otca s dieťaťom. Ani súd prvej inštancie nijako nezdôvodnil, z akých dôvodov považoval ďalšiu úpravu

styku za potrebnú. Doposiaľ nebol preukázaný taký naliehavý záujem maloletého, z dôvodu ktorého by bolo nevyhnutné pristúpiť k otcom navrhovanej zmene neodkladného opatrenia. Odmietla tvrdenia otca o tom, že by mala v úmysle vypudiť otca zo života maloletého; matka ani jej rodinní príslušníci otca nikdy nezastražovali, ani na neho verbálne či fyzicky neútočili. Správa psychologičky K.. M. Q. zo dňa 13.03.2017 nie je smerodajná, pretože táto na základe vstupných informácií - trojhodinového pozorovania maloletého bez vedomia matky dňa 11.02.2017 nebola spôsobilá objektívne posúdiť psychický vývin maloletého, jeho schopnosti zvládnuť odlúčenie od matky, ani posúdiť, v akom rozsahu by sa mal realizovať styk otca s maloletým; takýto dôkaz je irelevantný.

3. Otec v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu navrhol, aby odvolací súd jeho styk upravil dočasne na každý pondelok a stredu od 15.00 hod do 18.00 hod a od piatku od 15.00 hod do soboty do 18.00 hod. Súhlasil síce s rozšírením styku v uznesení, avšak preňho 1 a 1/2 hodiny nemá žiaden praktický význam, pretože nemá vytvorenú reálnu možnosť zobrať maloletého do svojej domácnosti, kde má dieťa vytvorené reálne podmienky pre hru, spánok, oddych a ďalšie aktivity. Poukázal na špecifickú ich prípadu, a síce vzdialenosť jeho bydliska od bydliska maloletého, ktorú svojím rozhodnutím nevytvorí rodinu a spolužitie v jeho domácnosti spôsobila bezdôvodne matka, hoci tam predtým žili a plánovali aj spoločný ďalší život, ako aj na fakt, že od narodenia syna nemal možnosť si s ním vybudovať základ citového vzťahu v podmienkach spoločnej domácnosti, teda v prirodzenom prostredí, ktorý je možné udržiavať aspoň formou návštev. Je nespravodlivé a alibistické hľadanie dôvodov, prečo nemôže zdravo sa vyvíjajúce 18 mesačné dieťa stráviť jeden deň a jednu noc do týždňa so svojím otcom v jeho rodinnom dome, optimálne vybavenom pre radostný a bezpečný život. Súhlasí s tým, aby dieťa bolo kojené, ale vo veku osemnástich mesiacov je všeobecne známy fakt, že prerušenie kojenia po dobu 24 hodín nepredstavuje pre dieťa, ani pre samotnú funkciu kojenia žiadnu hrozbu. Ak by matke išlo len o neprerušenie prísunu materského mlieka aj počas tejto doby, sama by navrhla napr. podanie odsatého materského mlieka vo fľaši, pričom dieťa bez problémov pije nápoje z detskej fľaše. Je to bežná prax dojčiacich matiek v reálnom živote, a aj bez tohto opatrenia nie je dôvod rozumne predpokladať akékoľvek poškodenie záujmu dieťaťa. Ak by platil opak, dopúšťali by sa ho matky, ktoré v danom veku dieťaťa už nekoja alebo vynechajú kojenie zo zdravotných, pracovných alebo iných dôvodov a otcovia, ktorí pri spoločnej výchove zastupujú svoje dojčiace partnerky, prípadne sa starajú o svoje deti samostatne.

Otec každý týždeň v rozsahu 3-krát do týždňa dochádza za maloletým dieťaťom, čo predstavuje 3× 300 km každý týždeň. S maloletým dieťaťom na potom možnosť v rámci Banskej Bystrice stráviť čas len vonku prechádzkami, na ihrisku, alebo v detských kútikoch, čo všetko je výrazne limitované počasím a ročným obdobím. Súd síce napadnutým neodkladným opatrením predĺžil styk s dieťaťom na každú sobotu na 4 a pol hodiny, ale z praktického hľadiska je to veľmi krátky čas, aby s maloletým dieťaťom navštívil svoju domácnosť, kde cesta trvá 1 a pol hodiny tam a 1 a pol hodiny späť. Na druhej strane je to veľmi dlhý čas, aby ho s maloletým dieťaťom strávil vonku v parku alebo v detskom centre. Pri starostlivosti o maloletého je potrebné zohľadňovať aj jeho atopický exém, preto je potrebné aj zväžiť vždy citlivo pobyt vonku. Pobyt na kúpalisku vôbec do úvahy ani neprichádza.

Poukázal na to, že je zodpovedným rodičom, vie maloletého uložiť na spanie, nakrítiť, prebaliť, tráviť s ním aktívne čas i oddych, čo robí vo vypätých podmienkach aj teraz. Má však eminentný záujem stretávať sa s maloletým dieťaťom v čo najširšom rozsahu v prirodzenom rodinnom prostredí a je presvedčený, že tento jeho záujem plne korešponduje so záujmami dieťaťa.

Matka na pojednávaní dňa 03.04.2017 nerozporela starostlivosť otca a dokonca pripustila, že majú s maloletým vytvorený dobrý vzťah a majú sa radi. On nepredstavuje žiadne riziko pre maloletého, je rovnocenným rodičom ako matka dieťaťa. Maloletý ho pozná a má s ním vytvorený vzťah. Pokiaľ súd uvádzal, že nemohol vyhovieť jeho návrhu v plnom rozsahu, pretože je predmetom znaleckého dokazovania, po akú dobu je maloletý schopný zvládnuť po fyzickej psychickej stránke odlúčenie od matky, otec má za to, že samotný nariadený predmet dokazovania znalcami naznačuje, že súd spochybňuje zákonom garantovanú rovnosť a rovnoprávnosť rodičov maloletého dieťaťa.

Otec do spisu založil odborné vyjadrenie detskej lekárky S.. N. A., ktorá potvrdila, že pre zdravotný stav maloletého nepredstavuje prerušenie dojčenia na dobu 24 hodín žiadne zdravotné riziko. Tiež založil do spisu aj vyjadrenie poradenskej psychologičky K.. M. Q., desiatky rokov sa profesne venujúcej detskej psychologickéj diagnostike, ktorá potvrdila, že v tomto štádiu má otec k maloletému dieťaťu vytvorený pozitívny vzťah aj naopak, maloleté dieťa má vytvorený pozitívny vzťah ku otcovi, vníma ho ako osobu k sebe citovo blízku, s ktorou sa cíti isto a v bezpečí.

Matka maloletého neustále argumentuje dojčením dieťaťa, pre ktoré nemôže otec v rámci úpravy styku mať dieťa dlhšie ako 4 a pol hodiny. Na druhej strane sama ponúkla možnosť stráviť s maloletým

dieťaťom jeden deň počas vianočných sviatkov (syn mal 12 mesiacov) výmenou za jeho stretnutie počas štedrého dňa. Otec si uvedomuje ťažkú realizovateľnosť cesty do jeho domácnosti vzhľadom na vzdialenosť, kedy by musel absolvovať počas jedného dňa 2 × 1 a pol hodiny v aute, čo pre neho znamená 4 × 1 a pol hodiny, to je 600 km, čo by neprineslo očakávanú radosť a domácu pohodu, ktorú chce synovi poskytnúť, ako aj bezpečnosť prepravy. Z toho dôvodu od začiatku navrhuje návštevu v Šali s prespaním. Aj počas doterajších jeho návštev dieťa mnohokrát zaspalo, mnohokrát sa pri ňom zobudilo, mnoho krát vstane rozladené, a nikdy ani náznakom neprejavovalo nepokoj, keď sa prebudilo bez prítomnosti matky. Dieťa sa pri ňom cíti rovnako bezpečne ako u matky, čo potvrdili všetci, ktorí boli svedkami ich stretnutí. Pre syna vo veku 18 mesiacov začínajú byť čoraz viac dôležité podmienky, v ktorých realizujú styk, ich komfort a zmysluplná náplň. To je dôvod, pre ktorý sa snaží kvalitatívne upraviť ich styk, a ktorý okresný súd svojim rozhodnutím rieši len matematickým pridaním hodiny a pol. 18 mesačné dieťa behá, začína rozprávať, začína si uvedomovať svoju existenciu, dochádza k zásadným vývojovým zmenám, ktoré vo svojej správe opisuje aj PhDr. Q.. Dieťa je technicky vnímavé, otec by mu chcel poskytnúť dostatok vnemov pre rozvoj tejto jeho črty. V jeho rodinnom dome s 30 árovou záhradou, dielňou a koňmi sa môžu v tomto smere plne realizovať a hrať. Konzervovanie styku so synom v podmienkach verejných priestorov v cudzom meste, za obmedzovania kontaktu počas niekoľkotýždňových dovolení s matkou je scenárom matky, ktorý začala minulý rok, keď mu neoprávnene do vydania prvého neodkladného opatrenia úplne znemožnila styk so synom v dĺžke dvoch mesiacov. Tento scenár sleduje úplné odvrhnutie otca ako rodiča zo života dieťaťa, čo je pomstou matky voči otcovi za to, že neprijal jej predstavu o voľnom vzťahu na diaľku, založenom na povinnosti vyživovať, občas navštevovať syna, keď sa jej to hodí a uzná za vhodné, na jej pohodlí, neschopnosti sa osamostatniť a hlavne záujmoch starej matky z G. G., ktorá si z jeho syna spravila náhradu za svojho syna, ktorý jej zomrel v detskom veku.

Ani jedna zo zúčastnených strán nenavrholo súdu znalecké dokazovanie. Otázka prekážky realizácie styku sa zúžila len na potrebu dojčenia, iné prekážky otcom navrhovanej úpravy styku matka neudávala. Napriek nesúhlasnému postoju zúčastnených strán proti nariadeniu znaleckého dokazovania, ktorí zhodne uviedli, že od znaleckého dokazovania pri takto malom dieťati nemožno očakávať žiadne relevantné výsledky, súd vo veci znalecké dokazovanie nariadil. Od tejto doby uplynula lehota ďalších troch mesiacov bez realizácie znaleckého dokazovania.

Otec nepopiera pozitívny vplyv dojčenia, pokiaľ sa matka tak rozhodla, rešpektuje to. Dieťa s výnimkou jedného dňa môže dojčiť i naďalej, ak to uzná za vhodné. Otec kategoricky popiera záver, že by prerušenie dojčenia na dobu 24 hodín predstavovalo v súčasnosti vo veku dieťaťa 18 mesiacov akékoľvek psychické či fyzické ohrozenie dieťaťa. Poukázal na rozhodovacia prax Ústavného súdu okolitých krajín ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva, že aj neodkladné opatrenie, upravujúce styk rodiča, ktorý s dieťaťom nebýva, má umožniť pravidelný a čo najširší kontakt s dieťaťom, pretože práve v množstve stráveného času s dieťaťom sa realizuje a rozvíja biologické puto medzi týmto rodičom a dieťaťom (nález Ústavného súdu Českej republiky 618/05).

Ustálená judikatúra konštatuje deštruktívne pôsobenie uplynutého času na vzťahy rodiča dieťaťa, ktoré sa márnym plynutím času deformujú a túto deformáciu len ťažko možno naprávať. Maloleté dieťa je jediným a vytúženým dieťaťom otca, je preňho prvoradý. Otec využíva súdom stanovený rozsah styku s maloletým dieťaťom na úkor svojich síl, pracovných povinností a pod., keď odchádza každý pondelok a strediu z práce o 12. hodine z Bratislavy, precestuje 150 km, aby stíhol o 15.00 hod styk so svojím synom. Tento režim styku so synom je pre neho diskriminačný a dlhodobu neudržateľný. Vzhľadom na rešpekt, ktorý požíva u svojho zamestnávateľa (pracuje na mandátnu zmluvu v pomere obdobnom pracovnému pomeru), mu doteraz jeho absencie na pracovisku toleroval, avšak od augusta 2017 bude preradený na nový stavebný projekt s novým vedením, kde s vysokou pravdepodobnosťou bude musieť chodiť do práce tak, ako ostatní, do 17. hodiny každý pracovný deň. Z tohto dôvodu je preňho možnosť stretávať sa so synom aspoň v sobotu v rozšírenom styku zásadná. Ak nenastane iná úprava styku, nebude môcť z práce odchádzať na obed ako doteraz, ak nechce stratiť prácu a zdroj obživy a teda aj schopnosť plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Má záujem o syna a jeho potreby a kontakt s ním mu je nadradený akýmkoľvek jeho pracovným aktivitám, fyzickým či psychickým potrebám, avšak od súdu oprávnené očakáva prakticky realizovateľnú úpravu styku so synom, kde budú zohľadnené aj jeho úplne štandardné možnosti, nielen predstavy matky.

4. Vo vyjadrení k odvolaniu matky otec zdôraznil a poukázal na skutočnosti uvádzané vo svojom odvolaní.

5. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla zmeniť uznesenie okresného súdu tak, ako to navrhovala vo svojom odvolaní.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky a otca nevyjadril.

7. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 C.s.p. a odvolaniami napadnuté uznesenie okresného súdu v zmysle §388 C.s.p. zmenil.

8. Neodkladným opatrením dochádza k rýchlej, aj keď len dočasnej úprave právnych a faktických pomerov účastníkov alebo zabezpečeniu existujúceho, hoci nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, takouto úpravou súd v neskoršom konaní nie je viazaný; meritórnym rozhodnutím, pokiaľ účastníci podajú návrh, môže o veci rozhodnúť inak.

Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce aspoň osvedčenie okolností, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie; miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia; pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd nemusí vykonávať dokazovanie; nie je potrebné vyjadrenie ostatných účastníkov (§329 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

9. V prejednávanej veci boli splnené zákonné požiadavky na nariadenie neodkladného opatrenia; bolo namieste návrhu otca vyhovieť. Odvolací súd zastáva názor, že zo spisového materiálu vyplývajú také skutočnosti, ktoré svedčia o nevyhnutnosti zmeny už nariadeného neodkladného opatrenia. Matka v odvolaní netvrdí a ani nepreukazuje žiadne také okolnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu uznesenia okresného súdu smerom k zúženiu styku otca s maloletým dieťaťom. Otec však dôvodí akceptovateľnými skutočnosťami (sčasti aj preukázanými listinnými dokladmi), ktoré vyvolávajú dôvodnú obavu, že v prípade ponechania úpravy styku v pôvodnom rozsahu môžu ochladnúť nadviazané citové väzby medzi maloletým dieťaťom a ním. Podľa názoru odvolacieho súdu je nesprávny názor okresného súdu, že nemožno neodkladným opatrením rozšíriť úpravu styku otca s maloletým dieťaťom vzhľadom na nariadené a doposiaľ nevykonané znalecké dokazovanie. Maloletý dovŕši 29.12.2017 vek dvoch rokov; schopnosť otca postarať sa oňho matka (ani tretie osoby) nijako nespochybnila; dôvodí v podstate najmä nutnosťou dojčenia maloletého, zachovania jeho pravidelného denného režimu a možnosťou tráviť s ním aj plnohodnotné víkendy s bohatým programom. Okrem dojčenia má rovnaký záujem aj otec. V porovnaní s matkou, ktorá zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého počas celého týždňa, však otec má možnosť stretať sa so svojím dieťaťom len tri dni v týždni.

10. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinnosti rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (§ 24 ods. 4 Zákona o rodine). Tento sa môže realizovať buď prostredníctvom striedavej osobnej starostlivosti, alebo prostredníctvom pomerne široko upraveného práva styku s dieťaťom, ak na tom má rodič záujem. Je v záujme dieťaťa, aby sa dospelí rodičia naučili navzájom konštruktívne komunikovať o záležitostiach svojho dieťaťa. Realizácia styku s druhým rodičom je pre normálny vývoj dieťaťa a jeho celkovú životnú situáciu veľmi dôležitá. Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom.

11. O právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu rozhoduje v prejednávanej veci samej súd. V priebehu konania súdy nariaďovali neodkladné opatrenia (najmä ohľadom styku otca s maloletým dieťaťom), keďže rodičovská komunikácia nevedie ku konštruktívnej dohode. Situácia je komplikovaná predovšetkým vzdialenosťou bydliska obidvoch rodičov; záujem na úzkom kontakte s maloletým dieťaťom aj napriek tomuto umožňuje však plnohodnotne sa obidvom rodičom podieľať na výchove maloletého rovnocenne. Matka zabezpečuje celodennú starostlivosť o dieťa počas týždňa, ako to sama tvrdí; potom otec má právo tráviť so svojím dieťaťom aspoň časť víkendu dlhodobejšie a aj v noci, keďže jeho schopnosť postarať o dieťa aj v útľom veku matka nijako nespochybnila. Dôkazy, doposiaľ zabezpečené v spise, svedčia o správnosti tejto úvahy. Nemôže byť prekážkou nateraz dočasnej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom v prejednávanej veci nariadenie znaleckého dokazovania, ktorého vykonanie vyžaduje čas, čo je spôsobilé privodiť negatívne dôsledky v podobe prípadného odcudzenia maloletého dieťaťa od jeho otca. Sledujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa s potrebou zabrániť takýmto následkom odvolací súd pristúpil ku zmene rozhodnutia okresného súdu tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

12. V uvedených skutočnostiach videl odvolací súd dôvody na zmenu neodkladného opatrenia, nariadeného súdom prvej inštancie. Keďže odvolanie podali obidvaja rodičia a ide o vec, v ktorej konanie možno začať aj bez návrhu, s prihliadnutím na potrebu zrozumiteľnosti výrokov súdneho rozhodnutia, krajský súd zmenil uznesenie okresného súdu v celom rozsahu, nielen vo výrokoch, napadnutých odvolaniami.

13. Otec navrhoval, aby mu matka odovzdávala i preberala maloletého v sobotu v mieste jeho bydliska; v tejto časti odvolací súd jeho návrhu nevyhovel a zamietol ho. Otec nijako zvlášť dôvody v tomto smere neuvádzal; krajský súd nepovažoval za potrebné túto okolnosť vyhodnocovať v rozhodnutí o neodkladnom opatrení.

14. Vzhľadom na predošlú úpravu styku neodkladným opatrením krajský súd považoval za potrebné konštatovať, že svojím rozhodnutím mení uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016 - 77 zo dňa 30.09.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 CoP 77/2016 - 108 zo dňa 20.12.2016, a to v celom rozsahu.

15. O trovách konania krajský súd nerozhodoval, pretože o nich nerozhodoval ani okresný súd, ktorý koná vo veci samej.

16. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).